رونمایی از جایگزین مرحوم گرجستانی در «شرم»

مهر: سیاوش طمهورث به عنوان جایگزین مرحوم سیروس گرجستانی به سریال «شرم» پیوست. بعد از درگذشت ناگهانی مرحوم سیروس گرجستانی سناریوهای مختلفی برای ادامه این نقش در سریال «شرم» مطرح شد که باتوجه به اثرگذاری نقش و ناممکن بودن حذف آن، تصمیم به جایگزینی یک بازیگر برای ادامه این نقش شد که بعد از رایزنی‌های صورت‌گرفته، سیاوش طهمورث به سریال «شرم» اضافه شد. مرحوم گرجستانی چندی پیش بر اثر حمله قلبی جان به جان‌آفرین تسلیم کرد که این موضوع باعث ناتمام ماندن آخرین نقش او در دنیای سینما و تلویزیون شد.

«علوم عصر حجری» به بازار آمد

فارس: مجموعه چهارجلدی کتاب‌های «علوم عصر حجری» نوشته فلیسیا لاو و جری بایلی با ترجمه علی خاکبازان منتشر شد و به بازار کتاب آمد. «انرژی و حرکت»، «ساختمان‌ها و سازه‌ها»، «ماشین‌های ساده» و «مواد» عنوان کتاب‌های مجموعه چهارجلدی «علوم عصر حجری» است. در معرفی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از مجموعه «علوم عصر حجری» آمده است: این مجموعه در قالب مستند-داستانی نوشته شده؛ به این معنا که شخصیت اصلی هر کدام از کتاب‌های «علوم عصر حجری»، نابغه‌ای به اسم «لئو» است که همه چیز را می‌داند و مدام در حال یاد گرفتن و تجربه اندوختن است.

«عمو هاشم» به سنگلج می‌رود

مهر: نمایش «عمو هاشم» به نویسندگی و کارگردانی داود فتحعلی‌بیگی از روز چهارشنبه ۱۲ شهریورماه هر شب ساعت ۱۹ در تماشاخانه سنگلج روی صحنه می‌رود. همزمان با آغاز پیش‌فروش بلیت، پوستر نمایش «عمو هاشم» نیز منتشر شد. در این نمایش که به بخش‌هایی از زندگی هاشم فیاض تعزیه‌خوان مطرح سده اخیر می‌پردازد، منیژه داوری، حمیدرضا معدن کن و امیر آزاد روستا ایفای نقش می‌کنند. سینا ییلاق‌بیگی نیز طراحی صحنه و نور، پریسا سیمین مهر طراحی لباس و سامان تیرانداز طراحی پوستر این نمایش را برعهده دارند. علاقه‌مندان جهت تهیه بلیت این نمایش به سایت اینترنتی تیوال مراجعه کنند.

هفت

استاد فرشچیان در «فرزانگان فرهنگ»

ایرنا: برنامه «فرزانگان فرهنگ» با موضوع آیین گرامی‌داشت استاد محمود فرشچیان چهره نامدار هنر نگارگری ایران این هفته با دعوت از اعظم لطفی و اردشیر مجرد تاکستانی روایتگر بخشی از خاطرات این استاد می‌شود. استاد محمود فرشچیان بنیان‌گذار مکتب خود در نقاشی ایرانی است که پایبند به شکل کلاسیک همراه با استفاده از تکنیک‌های جدید برای توسعه دامنه نقاشی ایرانی است. او به این شکل هنر، روح جدیدی بخشید و آن را از رابطه همزیستی تاریخ با شعر و ادبیات تغذیه کرد تا استقلالی به این هنر بدهد که پیش از آن کمتر داشت.

رؤیا نونهالی و قربانی واقعی «عصر جمعه»

خبر آنلاین: رؤیا نونهالی در فیلم سینمایی «عصر جمعه» که به تازگی در نمایش خانگی منتشر شد، بازی خوب و باورپذیری داشته است. فیلم سینمایی «عصر جمعه» به کارگردانی مونا زندی حقیقی پس از سال‌ها توقیف، به تازگی مجوز انتشار در نمایش خانگی را دریافت کرد. این فیلم که نخستین بار در بیست‌وچهارمین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و پس از آن توقیف شد، پنجشنبه هفته گذشته پس از گذشت ۱۵ سال در نمایش خانگی منتشر شد.

پایان فیلم‌برداری فیلم سینمایی باباسیبیلو

ایلنا: فیلم‌برداری فیلم سینمایی بابا سیبیلو به تهیه‌کنندگی احمد احمدی و کارگردانی ادوین خاچیکیان در تهران به پایان رسید. احمداحمدی با اعلام پایان فیلم‌برداری این فیلم گفت: بهمن‌ماه سال ۹۸ پیش‌تولید این فیلم را آغاز کردیم و با شروع اپیدمی کرونا در اسفندماه متوقف کردیم و در خردادماه ۹۹ با اعلام شرایط عادی مجدداً ادامه پیش‌تولید را آغاز کردیم و پس از آن وارد مرحله فیلم‌برداری شدیم.

انتشار دیجیتال شماره ۲۱۰ و ۲۱۱ فیلم‌نگار

فارس: شماره ۲۱۰ و ۲۱۱ (مرداد و شهریور ۹۹) ماهنامه فیلمنامه‌نویسی فیلم‌نگار در سایت این ماهنامه تخصصی قرار گرفت. در بخش «کشمکش» این شماره از فیلم‌نگار به بررسی شیوه روایت‌گری در مستند «خط باریک قرمز»، نگاهی به فیلمنامه «یلدا» از منظر موضوع، روایت‌گری و انگیزه‌ها در فیلمنامه «پسرکشی»، زمان و مسئله انفعال در فیلمنامه «پسرکشی» پرداخته شده و در بخش «از زبان فیلمنامه‌نویس»، گفت‌وگو با فرزاد خوشدست نویسنده و کارگردان «خط باریک قرمز» منتشر شده است.

گروه فیس‌بوکی نویسندگان بریتانیایی

همشهری آنلاین: گروهی از نویسندگان تازه‌کار و به‌اصطلاح کتاب اولی کشور بریتانیا برای معرفی آثار خود و به اشتراک‌گذاری داستان‌های خود فستیوالی آنلاین برگزار کردند. بوکسلر نوشته است گروهی از نویسندگان تازه‌کار و به اصطلاح کتاب اولی کشور بریتانیا برای معرفی آثار خود و به اشتراک‌گذاری داستان‌های خود فستیوالی آنلاین برگزار کردند و از مردم کشور خواستند آثارشان را در فضای مجازی دنبال کنند. آن‌ها نام فستیوال آنلاین خود را «روزانه‌های یک رمان‌نویس تازه‌کار» گذاشته و قصد دارند داستان‌های خود را با مردم به اشتراک بگذارند.

آلبومی برای مخاطب بی‌حوصله!

مهر: آلبوم موسیقی «ماه، صدا، سنتور» با هنرمندی پدرام جوادزاده و نوید توسلی در قالب سه مجموعه موسیقی ردیف دستگاهی ایران در دسترس مخاطبان قرار گرفت. «ماه، صدا، سنتور» عنوان یکی از تازه‌ترین آثار موسیقایی منتشر شده در فرآیند فروش محصولات موسیقی ایران است که در قالب سه مجموعه «ابوعطا»، «بیات ترک-افشاری» و «اصفهان» با هنرمندی پدرام جواد زاده و نوید توسلی پیش روی شنوندگان قرار گرفت.

گفت‌وگو با ناصر پروانی نویسنده و شاعر به بهانه انتشار کتاب «دو فنجان غزل»

وقتی شعر جان می‌بخشد

مریم داوری / گروه فرهنگ و هنر
M.Davari@gmail.com

سال قبل در سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در غرفه کوچک انتشارات گرایش تازه صفی طولانی برای رونمایی و جشن امضای کتاب «دو فنجان غزل» تشکیل شده بود. چاپ نخست این کتاب در ایام نمایشگاه کتاب تمام شد و کتاب بعد از ۱۵ روز به چاپ سوم رسید. «دو فنجان غزل» چهاردهمین کتاب و دوازدهمین مجموعه شعر دکتر «ناصر پروانی» است. شاعر و ناشر کتاب «دو فنجان غزل» توافق کردند که تمام عواید حاصل از فروش این کتاب صرف کودکان بیمار شود. حال پس از گذشت یک سال و اندی گفت‌وگویی با دکتر پروانی، نویسنده، شاعر و مدیر خدمات پشتیبانی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه شهید بهشتی ترتیب دادیم که ببینیم حاصل این نذر فرهنگی چه شد و کودکان بیمار چه بهره‌ای از آن بردند. متن گفت‌وگو بدین شرح است.

چه شد که تصمیم گرفتید کتاب «دو فنجان غزل» را نذر فرهنگی کنید؟

بنده تا سال قبل مدیر بیمارستان کودکان مفید بودم و از نزدیک شاهد کمک خیرین به بیمارستان بودم. همیشه این حسرت را داشتم که مانند این خیرین نمی‌توانم به منظور خرید دستگاهی برای بیمارستان چندین میلیون تومان هزینه کنم. زمانی که کتاب «دو فنجان غزل» را تدوین کردم به این فکر افتادم که همه عواید آن را صرف کار خیر کنم. بیماران احتیاج به کمک دارند و اگر بیمار، کودک باشد کمک به او به قول معروف نور علی نور می‌شود زیرا کودک بیمار وجود مقدسی است که نیاز به کمک دارد. کودکان پاک پاک هستند و من فکر می‌کنم کمک به کودکان بیمار خالص‌ترین و مثبت‌ترین کار است. در این مورد با ناشر کتاب صحبت کردم. آقای امیر قاصر، مدیر انتشارات گرایش تازه که از خیرین هستند، استقبال کردند و حاضر به همکاری با بنده شدند.

استقبال از نذر فرهنگی شما چقدر بود؟

کتاب «دو فنجان غزل» سال ۱۳۹۸ مجوز گرفت و اعلام عمومی کردیم که عواید حاصل از فروش کتاب صرف کار خیر می‌شود و این را پشت جلد کتاب هم نوشتیم. سرانجام پارسال این کتاب در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران رونمایی شد و چاپ نخست آن در همان روزهای نمایشگاه به اتمام رسید. چاپ پنجم کتاب هم به اتمام رسید تا اینکه چند روز پیش کلیپی از سوی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه شهید بهشتی در مورد نتیجه این کار فرهنگی و خیر تولید شد و در شبکه‌های مجازی دست به دست شد. فرد خیری یک چاپ کامل «دو فنجان غزل» را خرید و بسیاری از خیرین و علاقه‌مندان پیام دادند و درخواست خریداری کتاب را داشتند و بدین ترتیب کتاب به چاپ ششم و هفتم رسید.

خروجی عواید حاصل از فروش «دو فنجان غزل» تا الان چه بوده است؟

در مرحله اول حدود ۵۰ میلیون تومان عواید حاصل از فروش کتاب شد. آقای امیر قاصر، مدیر انتشارات گرایش تازه ۵۰ میلیون تومان اهدا کردند و جا دارد که از ایشان به خاطر همکاری و همه تلاش‌هایی که کردند، تشکر کنم. با دوستان هیئت ارزی موضوع را در میان گذاشتم و با هم‌افزایی که دکتر زالی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام دادند کالاهایی که برای بیمارستان مفید می‌خواستیم با ارز دولتی به ما داده شد. بدین ترتیب دستگاه‌هایی که بدون ارز دولتی هزینه‌اش ۵۰۰ میلیون تومان می‌شد ما با ارز دولتی با قیمت ۱۰۰ میلیون تومان خریداری کردیم. خداوند وعده داده که پاداش کار نیک ده برابر است و جالب اینکه بنده با چشم خود این را دیدم. با مبلغ ۵۰ میلیون تومان حاصل از فروش کتاب، دستگاه‌هایی به ارزش ۵۰۰ میلیون تومان خریداری شد. بدین ترتیب دو دستگاه الکترو شوک با بهترین مارک و دو دستگاه الکترو کاردیوگراف از پیشرفته‌ترین مدل‌ها برای بیمارستان کودکان مفید تهیه و تحویل داده شد.

آیا همچنان عواید حاصل از فروش کتاب «دو فنجان غزل» صرف کودکان بیمار می‌شود یا اینکه نذر شما تا شمارگان و چاپ خاصی از کتاب تعیین شده است؟

همچنان این نذر فرهنگی جاری و ساری است. تا زمانی که کتاب «دو فنجان غزل» باشد و چاپ شود عواید حاصل از آن صرف کودکان بیمار می‌شود. ناشر هم صندوقی را به این کتاب اختصاص داده است و زمانی که مبلغ قابل توجهی جمع‌آوری شود دوباره برای کودکان بیمار اقدام می‌شود.

خیرین چگونه می‌توانند در این کار خیر سهیم شوند؟

علاقه‌مندان می‌توانند کتاب «دو فنجان غزل» را از کتاب‌فروشی‌ها خریداری کنند ضمن اینکه ناشر کتاب هم برای فروش «دو فنجان غزل» با برخی از شبکه‌های اجتماعی لینک شده است.

این‌گونه کارهای فرهنگی تا چه اندازه می‌تواند مردم را به کارهای خیر تشویق و ترغیب کند؟

این کار ضمن اثرات مستقیم، یک سری تاثیرات غیرمستقیم هم دارد که بنده آن را در مورد کتاب «دو فنجان غزل» به وضوح مشاهده کردم. بعد از ساخت کلیپ اهدای چهار دستگاه به بیمارستان مفید، پنج نفر با من صحبت کردند که چگونه می‌توانند به بیمارستان کودکان کمک کنند. این نشان می‌دهد که این کار خیر روی بعضی از افراد تأثیر گذاشته و آن‌ها را به سمت کار نیک سوق داده است. بنابراین کارهای خیری که صورت می‌گیرد با تأثیر بر روی دیگران، آن‌ها را نیز به سمت خیر و نیکی سوق می‌دهد.

چه حسی نسبت به کتاب «دو فنجان غزل» دارید؟

لذت کار خیر زیاد است. «دو فنجان غزل» چهاردهمین کتاب بنده است. سعی می‌کنم که کارهای این چنینی را در برنامه خود داشته باشم. قبلاً که از من می‌پرسیدند کدامیک از آثار خود را دوست داری، نمی‌دانستم کدام را بگویم اما الان با قاطعیت می‌توانم بگویم «دو فنجان غزل» را بیشتر از بقیه کارهایم دوست دارم زیرا به سبب آن، اتفاق ارزشمندی افتاد.

و حرف آخر؟

کتاب «دو فنجان غزل» کتاب شعر است. این کتاب مشتمل بر ۲۱۰ غزل است و غزلیاتی قابل استفاده برای خوانندگان دارد. علاقه‌مندان می‌توانند مجموعه صوتی این کتاب را تهیه کنند و خوانندگان عزیز نیز می‌توانند از غزلیات آن استفاده کنند. خدا را شاکرم که کتاب «دو فنجان غزل» سرنوشت قشنگی داشت. به نظرم این کتاب، شاعرانه‌ترین سرنوشت را داشته است.

سریال

«شوارتزنگر» در مرکز یک داستان جاسوسی

سریال‌ها آرنولد را هم می‌بلعند

مهر: آرنولد شوارتزنگر وارد جدیدترین ماموریتش شد و قرار است نخستین سریال تلویزیونی‌اش را در مقام بازیگر و تهیه کننده اجرایی تجربه کند. آرنولد شوارتزنگر بازیگر فیلم‌های اکشن قراردادی امضا کرده تا هم نقش اصلی و هم تهیه کننده اجرایی یک سریال جاسوسی شود. این سریال که هر اپیزودش یک ساعت است، برای اسکای‌دنس ساخته می‌شود. شوارتزنگر با امضای این قرارداد نخستین تجربه تلویزیونی‌اش را به سوابقش می‌افزاید. از این سریال به عنوان یک ماجرای جاسوسی جهانی یاد شده که یک پدر و دختر در مرکز داستان جای دارند. در حالی که شوراتزنگر در نقش پدر ظاهر می‌شود هنوز بازیگر دختر انتخاب نشده است. گفته شده این سریال در آینده نزدیک در دست تهیه خواهد بود. تهیه این سریال نشان دهنده رابطه نزدیک بین شوارتزنگر با اسکای‌دنس است که تاکنون دو فیلم از فیلم‌های اخیر «ترمیناتور» شامل «ترمیناتور جنسیس» و «ترمیناتور: سرنوشت تیره» را با هم تهیه کرده‌اند. سال آینده قرار است سریال تلویزیونی انیمیشن «کودکستان ابرقهرمانی استن لی» نیز که شوراتزنگر در آن در نقش اصلی صداپیشگی کرده به نمایش درآید. در این انیمیشن وی در نقش آرنولد آرمسترانگ صداپیشگی کرده است.

جشنواره

پژمان جمشیدی در راه جشنواره بالی

سینمایی «تردید» نماینده ایران در اندونزی شد

همشهری آنلاین: فیلم کوتاه «تردید» به کارگردانی علی تصدیقی و به تهیه‌کنندگی فرهاد قدیمی به چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم بالی راه پیدا کرد. فیلم کوتاه «تردید» به نویسندگی و کارگردانی علی تصدیقی با بازی پژمان جمشیدی، نیلوفر کوخانی و شهرام شریعت در چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم بالی یکی از قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین جشنواره‌های سالانه کشور اندونزی پذیرفته شد. این دوره از جشنواره بین‌المللی فیلم بالی برخلاف سال‌های گذشته که در ماه سپتامبر برگزار می‌شد به دلیل شیوع ویروس کرونا در ماه مِی سال ۲۰۲۱ برگزار خواهد شد. همچنین این فیلم کوتاه در چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی تردبر میتن از سوم تا پنجم سپتامبر برابر با ۱۳ تا ۱۵ شهریورماه در شهر لَنسینگ ایالت میشیگان آمریکا نمایش داده می‌شود. در خلاصه داستان فیلم کوتاه «تردید» به تهیه‌کنندگی فرهاد قدیمی که در سال ۱۳۹۸ ساخته شده، آمده است: «در زندگی ممکن است تصمیمات بسیار کوچکی منجر به اتفاقات بزرگی بشود.» این فیلم محصول سیپرا استودیو است. این استودیو از سال ۱۳۹۵ توسط علی تصدیقی و فرهاد قدیمی برای تولید فیلم و انجام مراحل پس از تولید فیلم راه‌اندازی شده است. پخش بین‌المللی این فیلم کوتاه را میدیا کیاست بر عهده دارد.

مدیر موزه هنرهای معاصر اصفهان نمایشگاه متفاوت گالری شماره سه را تشریح کرد

نقش «خط روشن» بر دیوارها

نسل فردا/ گروه فرهنگ و هنر
news@naslefarda.net

گالری شماره سه موزه هنرهای معاصر اصفهان وابسته به سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری اصفهان از سی‌ام مردادماه امسال میزبان نمایشگاهی متفاوت از هنر نور با عنوان «خط روشن» است.

به گفته دست‌اندرکاران این موزه، نمایشگاه گروهی «خط روشن» در تلاش است با بهره‌گیری از علوم و فنون در هنر و همچنین دستاوردهای تکنولوژیک جدید، مطالعه را برای رسیدن به بعضی از شکل‌ها و قالب‌های جدید اجرایی در هنر هموار سازد. در این میان نور به عنوان عنصری مستقل و قابل کنترل در خدمت هنرمند و تفکر او قرار می‌گیرد و با تغییر رنگ و تعیین میزان شدت نور، هنرمند می‌تواند نوعی جدید از کاربرد نور و ارائه مفاهیم را در آثارش وارد کند.

مدیر موزه هنرهای معاصر اصفهان درباره برپایی این نمایشگاه اظهار داشت: «خط روشن» با همکاری گالری طراحی هنر که از گالری‌های معتبر تهران است برپا شده و ۳۳ اثر از هنرمندان شاخص کشور به‌ویژه در حوزه طراحی در آن به نمایش گذاشته شده است.

مهدی تمیزی خط روشن را نمایشگاهی متفاوت در حوزه هنرهای تجسمی دانست و افزود: این آثار تلفیقی از هنر و تکنولوژی نور است و زمانی که مخاطب وارد نمایشگاه می‌شود تعدادی طراحی می‌بینند، اما به‌جای اینکه خطوط طراحی رنگ داشته باشند و روی صفحه سفید دیده شوند، بر اثر اصابت نور نورانی هستند و خطوط روشن است و با دیدن نور است که طراحی هر اثر درک می‌شود، نه اینکه نور به اثر تابانده شده باشد؛ در واقع مخاطب باید آثار را از نزدیک ببیند تا متوجه تکنیک به‌کار رفته در آن‌ها شود.

وی درباره شیوه متفاوت برپایی این نمایشگاه نسبت به نمایشگاه‌های معمول هنرهای تجسمی ادامه داد: گالری موزه هنرهای معاصر که این آثار در آن به نمایش گذاشته شده کاملاً تاریک شده و خود آثار نور را می‌تابانند و نیازی به نورپردازی ندارند. تابلوها از مکانیزمی از نور بهره برده‌اند که نسبت به دیگر نمایشگاه‌ها ویژه است.

وی درباره سابقه هنر نور (لایت آرت) گفت: از ابتدای قرن بیستم و با پرداختن به هنر معاصر و مدرنیزه شدن هنر بسیاری از هنرمندان جهان به هنر نور پرداختند که البته سابقه آن در دنیا بیشتر از ایران است. هنر نور نیز مانند هنر صوت یکی از بخش‌های هنر است، اما در ایران در مقایسه با هنر کلاسیک کمتر به این دو گونه هنر پرداخته شده است. تمیزی نمایشگاه خط روشن را نخستین نمایشگاه موزه هنرهای معاصر اصفهان در سه سال گذشته دانست که تنها به هنر نور اختصاص یافته و ابراز امیدواری کرد این نمایشگاه مورد توجه جامعه هنری قرار گیرد. مدیر موزه هنرهای معاصر اصفهان با تاکید بر اینکه به دلیل شیوع ویروس کرونا نمایشگاه «خط روشن» نخستین نمایشگاه موزه هنرهای معاصر اصفهان بوده که در ربع قرن گذشته بدون مراسم افتتاحیه برپا شده، بیان کرد: سلامت جامعه برای ما مهم بود و از بازدیدکنندگان نیز درخواست می‌کنم حتماً پروتکل‌های بهداشتی به‌ویژه زدن ماسک را رعایت کنند. وی خاطرنشان کرد: نمایشگاه «خط روشن» تا ۲۸ شهریورماه در موزه هنرهای معاصر اصفهان میزبان آثاری از فرهاد ابراهیمی، میترا ارباب سلجوقی، علیرضا آدمبکان، افشین باقری، سهیل حسینی، کامبیز درمبخش، پری زنگنه، صحرا طباطبایی، قدرت‌اله عاقلی، مجید عباسی فراهانی، هادی عرب نرمی، محسن غلامی، سروناز فارسیان، الناز فرح‌اللهی، شکوفه فلاح، امیر کبیرنژاد، مهسا کریمی‌زاده، پریدخت مشک‌زاد، الهه مقدمی، زینب موحد، نزار موسوی‌نیا، علی ندایی و شادی نویانی است. گفتنی است؛ علاقه‌مندان به بازدید از این نمایشگاه می‌توانند هر روز از ساعت ۹ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰ (جمعه‌ها از ساعت ۱۶ تا ۲۰) به موزه هنرهای معاصر اصفهان واقع در خیابان استانداری مراجعه کنند.

گزارش

چرا سریال میرباقری پرتکرارترین سریال شد؟

راز ماندگاری مختار

عاطفه الوندی / گروه فرهنگ
Naslefarda@gmail.com

«مختارنامه» حالا به پرتکرارترین سریال تولید داخل تلویزیون تبدیل شده است. سریالی که انگار قرار نیست از کنداکتور تلویزیون خارج شود و هر سال نزدیک محرم موضوع تکرار آن روی آنتن دستمایه طنز فراوانی در فضای مجازی می‌شود.

عمر ساخت سریال «مختارنامه» دارد به بیش از یک دهه می‌رسد اما هر سال در این روزها، همچنان این ساخته به‌یادماندنی داود میرباقری است که دست‌گیر مدیران سیما می‌شود.

اما چرا دیگر سریال تاریخی پرمخاطب ساخته نمی‌شود؟ شاید یک دلیلش این باشد که ساخت سریال مناسبتی کار هر کسی نیست. این را هم دیگر مدیران تلویزیون می‌دانند و هم کارگردان‌هایی که گهگاه شانس خود را در این حوزه امتحان کرده و بعضاً چندان موفق نشده‌اند. همین چند روز پیش بود که مجید مجیدی که ساخت فیلم «محمد رسول‌اله (ص)» را در کارنامه دارد در یک نشست خبری سختی‌های ساخت فیلم درباره معصومین را این‌طور توضیح داد: «یکی از دغدغه‌های من همیشه این بوده که فیلمی در مورد ساحت مقدس امام رضا(ع) بسازم. ولی واقعیت این است که پرداختن به این مقوله‌ها کار خیلی سختی است و احتیاط‌های زیادی برای آن وجود دارد. مثل فیلم آقای درویش که زحمات زیادی برایش کشیدند و از نزدیک شاهد رنج ایشان بودم و البته قطعاً اجرشان محفوظ خواهد بود اما واقعیت این است که به دلیل اهمیت این موضوع و حساسیت‌هایی که هست برای فیلمسازها ورود به این عرصه سخت می‌شود. همین فیلم «محمد رسول‌اله (ص)» حمایت‌هایی داشتیم اما کار بسیار سختی بود.» شاید برای همین سخت‌گیری‌ها و احتیاط‌هاست که کارگردان‌های دیگر هم به سراغ ساخت پروژه‌های تصویری درباره امامان معصوم و خصوصاً واقعه عاشورا نمی‌روند و پس از درگذشت مرحوم فرج‌اله سلحشور حالا تنها داود میرباقری است که همچنان در این حوزه مانده و این روزها پروژه «سلمان فارسی» را در دست ساخت دارد. سؤال دیگر اما این است که چگونه هنوز هم با وجود پخش چندین‌باره «مختارنامه»، این سریال در صف سریال‌های پرمخاطب سیما قرار می‌گیرد؟

روایی قصه

اگرچه میرباقری روایت دیگری هم درباره آن سال‌ها و وقایع تاریخی دارد و پیش‌تر «معصومیت از دست رفته» را هم کارگردانی کرده اما این سریال هیچ‌گاه نتوانست موفقیت «مختارنامه» را برایش به همراه داشته باشد و حالا روایت قیام مختار ثقفی از نگاه این کارگردان، از نظر ماندگاری حتی از اثر بی‌نظیر تاریخی او یعنی «امام علی (ع)» هم اگر سبقت نگرفته و بیشتر دیده نشده باشد، کمتر هم دیده نشده است و بی‌تردید این دو سریال موفق‌ترین آثار مذهبی تاریخی در چهار دهه گذشته رسانه ملی است. چندی قبل محمد بیک‌زاده تهیه‌کننده سریال «امام علی (ع)» درباره موفقیت این سریال و راز ماندگاری‌اش به خبرآنلاین گفت: «بی‌تردید روایی و کار پژوهشی مهمی که پشتوانه این سریال بود در کنار قلم جادویی میرباقری در نگارش دیالوگ‌ها و ساختن قصه‌ای مخاطب‌پسند، در ابتدای مسیر و سپس کارگردانی و بازی‌ها، دست به دست هم دادند تا چنین اثر ماندگاری خلق شود.» درحقیقت این روایی و جذابیت قصه در مختار هم به چشم می‌خورد و با همه انتقادهایی که از سوی گروهی از تاریخ‌شناسان مذهبی به سریال وارد شد اما نوع و زاویه نگاه میرباقری برای مخاطب ماندگار شده است. مخاطبی که پس از سال‌ها حضور در هیئت‌ها و بساط روضه و عزاداری برای امام حسین(ع)، حالا اغلب آن روضه‌ها و وقایعی که بر سر امام حسین(ع) و یارانش رفت را به صورت تصویری از تلویزیون به تماشا نشست و در ذهنش حک شدند.

همه برای موفقیت

حکایت ساخته شدن «مختارنامه» مثل پروژه «امام علی (ع)»، حکایت ساخت اَبَر پروژه‌هایی است که هر کدام‌شان با امکاناتی فراتر از توان عادی رسانه ملی در هر دوره ساخته شده‌اند. درباره سریال «امام علی»، محمد بیک‌زاده شرح داده بود که تنها دو سالی صرف ساخت لوکیشن‌هایی شد که هنوز تمام کارهای مذهبی تاریخ اسلام را همان جا می‌سازند. کاری که اگرچه در مقایسه با تورم روز هزینه‌های کمتری داشته اما آنچه در تلویزیون به سریال‌های الف ویژه لقب گرفته‌اند، بیگ پروداکشن‌هایی هستند که توان عادی و بودجه جاری تلویزیون اجازه ساخت متوالی‌شان را نمی‌دهد. همین سریال «مختارنامه» در طول ساختش چیزی نزدیک به چهار سال با بحران‌های مالی متوقف شد اما این توقف‌ها در کار سبب نشد تا میرباقری از استانداردهایش عدول کند. در همه این سال‌ها «ولایت عشق» یا کارهای مذهبی دیگری هم ساخته شدند اما هیچ‌یک به رغم حضور بازیگران بنام و تیم سازنده سرشناس نتوانستند موفقیت «مختارنامه» یا مثلاً کارهای داستانی مرحوم سلحشور در «مردان آنجلس» یا «یوسف پیامبر» را تکرار کنند. اصلاً به همین دلیل بود که چندسال قبل آن طور که همایون اسعدیان در بخشی از کافه خبر خود روایت کرده است، رئیس وقت سیما برای آنکه بتواند پروژه‌های الف ویژه جدید در سیما تعریف کند، گروهی از کارگردانان نامی را به دیدار عالی‌رتبه‌ترین مقامات کشور برده تا آن‌ها از مشکلات مالی در مسیر ساخت پروژه‌های ماندگار سخن بگویند. حاصل همان ملاقات‌ها البته برداشت از صندوق توسعه ملی برای حمایت از ساخت سریال‌های الف ویژه شد.